

GLASILO DELAVCEV PODJETIJ IMP

GLASNIK

NOVEMBER, 1991, ŠTEVILKA 11, LETO XXV

IMP Glasnik je ustanovilo podjetje IMP leta 1966. IMP Glasnik izdaja Prelest, d.o.o., Ljubljana v nakladi 2.000 izvodov. Glavni in odgovorni urednik Borivoj Repe. Naslov uredništva: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061) 314-562 ali 121-121. Grafična priprava in tisk Grafični studio Mrežar, Ljubljana. Nenaročenih

rokopisov in fotografij ne vračamo. Po mnenju sekretariata za informiranje šte. 421-7 z dne 16. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.

NAMESTO UVODNIKA

Pohitite s prispevki

Letošnje leto se bo kmalu prevesilo v zadnjo dvanajstino; v našem Glasniku bomo objavili vaše čestitke in druge ob prehodu v novo leto običajne prispevke...

Zaradi prazničnega zaključka leta bomo izšli nekaj dni prej, kot je običajno. Zato vas prosimo, da vse morebitne želje, čestitke, skratka vse, kar nameravate objaviti v zadnji, decembrski izdaji Glasnika, pošljete čim prej, vsekakor pa najpozneje do 13. decembra.

Obenem pa vabimo tudi vse druge stare in nove dopisnike, da sodelujete na straneh Glasnika s svojimi prispevki!

Uredništvo

V BOJU ZA OBSTANEK

IMP Elektromonter čez najhujše

Malokomu je danes prizaneseno, mnoge nesmotrne odločitve v preteklosti se toliko huje odražajo danes. Predimenzionirana politika zaposlovanja pa je med najtežjimi dediščinami časov, ki so za nami. Čeprav tudi v Elektromonterju čutijo vse te posledice, kljub temu lahko z zmerno dozo optimizma ugotovimo, da je najhujše že mimo. Med obiskom v Podjetju IMP Elektromonter je bil naš sogovornik novoimenovani glavni direktor Janko Novak, oec., ki je prevzel vodilni položaj v najtežjih trenutkih. Imenovan je bil 1. avgusta letos.

Glasnik: Kakšno je danes stanje v Elektromonterju, torej po najhujših pretresih v zvezi s tehnološkimi višk?

Novak: V prvi polovici letošnjega leta je prišlo do ogromnega izpada pogodb oziroma del zaradi različnih razlogov. Tako smo imeli do

septembra med 225 delavci približno 111 nezasedenih, brez dela. Pomladi in poleti smo pričeli z ugotavljanjem viškov. Sedaj, v začetku novembra, že vemo, da ne bomo mogli zagotoviti dela petdesetim delavcem, ki so trajni višek. V prvi polovici leta smo reševali posamezne primere z dokupom let za pred-

časno upokožitev in s ponujeno odpravnino. Ta postopek traja že od začetka leta.

Tako smo v tem letu uspešno in dosti humano razrešili zagate 85 delavcev z dokupi let, z odpravnino, s predčasno pokojnino in celo z nakupom delovnega mesta. Od teh 85 delavcev je bilo 27 režijskih; od petdesetih dodatnih pa je sedem režijskih. Že predčasno smo zmanjšali število režijskih delavcev tako, da smo jih razporedili na operativna delovna mesta. Zato se je med tehnološkimi viški znašlo samo še enkrat toliko proizvodnih, kot je režijskih delavcev.

Seveda so bili tudi takšni primeri, ko je delavec na čakanju dobil delo, pa se celo na poziv ni javil, pa smo

pri reševanju takšnih problemov, seveda, manj uvidevni... Drugače je naše osnovno vodilo, biti čim bolj humani. In, glejte, pojavili so se celo očitki, da je bil tak postopek v škodo podjetju!?

Glasnik: V kakšnem položaju se nahajate na poslovnem področju?

Novak: Lahko bi rekli: je hudo, a vendarle gre! To je osnovna ugotovitev! Pridobili smo dva velika posla v Sovjetski zvezi. V sodelovanju prek SMELT-a bomo delali v Nebuku in v sodelovanju prek Metalke v Krasnojarsku. Ta dva objekta bosta polovično zapolnila naše proizvodne kapacitete, saj bomo lahko zaposlili 200 proizvodnih delavcev brez motenj.

Nadaljevanje na 2. strani

IMP Elektromonter bo delal na objektih v Župančičevi jami

Podjetje IMP Blisk iz Murske Sobote

TEŽAVE MONTAŽERJEV SE NADALJUJEJO

IMP Blisk v iskanju novih poti

Naš sogovornik v murskosoboškem IMP-ju je bil direktor Franc Pucko, ki je govoril o vseh perečih problemih kolektiva in o možnostih za njihovo razreševanje.

Glasnik: V kakšnem položaju se sedaj nahaja montažerska panoga in kakšne so specifičnosti vašega podjetja?

Pucko: Podjetje IMP Blisk se nahaja v takšnih težavah, kot jih nasplošno čuti naša panoga. Splošna karakteristika panoge je velik padec investicij. Novih del je izredno malo. V preteklih letih smo se pričeli uveljavljati tudi na območju Primorja in Dalmacije, kjer smo pozimi opravljali vzdrževalna dela. Že lani smo čutili padec na tem obmo-

čju, v prvih treh mesecih smo tako imeli kar 35-odstotni padec zasedenosti kapacitet.

Od maja naprej je bilo dosti boljše na domačem tržišču; do oktobra smo imeli stoodstotno zasedenost na področju klimatskih naprav in kleparskih del. Vodovodne zmogljivosti smo imeli v povprečju 85-odstotno zasedene, kar pa ni povzročalo problemov, saj smo delavce delno preusmerili na klimatska in kleparska dela. Pomagali smo si tudi s kooperanti.

Glasnik: Kakšne rezultate ste dosegli ob polletju in tričetrtletju?

Pucko: Šestmesečni rezultati so bili negativni, izkazali smo izgubo okoli štiri milijone dinarjev, imeli pa smo kar šest milijonov dinarjev odpisanih terjatev z rokom nad 60 dni. Za obdobje devetih mesecev še nimamo dokončnih izračunov, predvidevamo pa pozitivne rezultate z izterjavo.

Precejšen delež slabega poslovanja gre na račun političnih dogodkov, konkretno vojne v Sloveniji in sedanjega položaja v nekdanji Jugoslaviji. Samo v Sloveniji smo imeli čez 20 milijonov dinarjev izpada.

Glasnik: V čem vam je vojna preprečila uresničitev načrtov?

Pucko: Imeli smo že sklenjene pogodbe s tujimi partnerji, pri katerih pa zaradi vojne ni prišlo do njihove uresničitve. Imeli smo precej konkretnih dogovorov s partnerji iz Avstrije in Nemčije. Stike ohranjamo še naprej, pravega zaupanja pa med tujimi poslovnimi še ni. Ponudbe sicer niso zavržene, zato še vedno računamo na dokončno sklenitev poslov.

Še vedno imamo dokaj realne možnosti za prodajo kapacitet livarne in ostale proizvodnje. Gre predvsem za kooperantske posle za litje in obdelavo ohišij za vodne števce in razne avto-

Nadaljevanje na 2. strani

STEČAJNI POSTOPEK

Transformacija Panonije

O položaju v podjetju IMP Panonija iz Murske Sobote smo že obširneje poročali na straneh IMP Glasnika. Kljub stečajnemu postopku pa so vendar našli nekatere rešitve vsaj za dele podjetja in za določeno število zaposlenih.

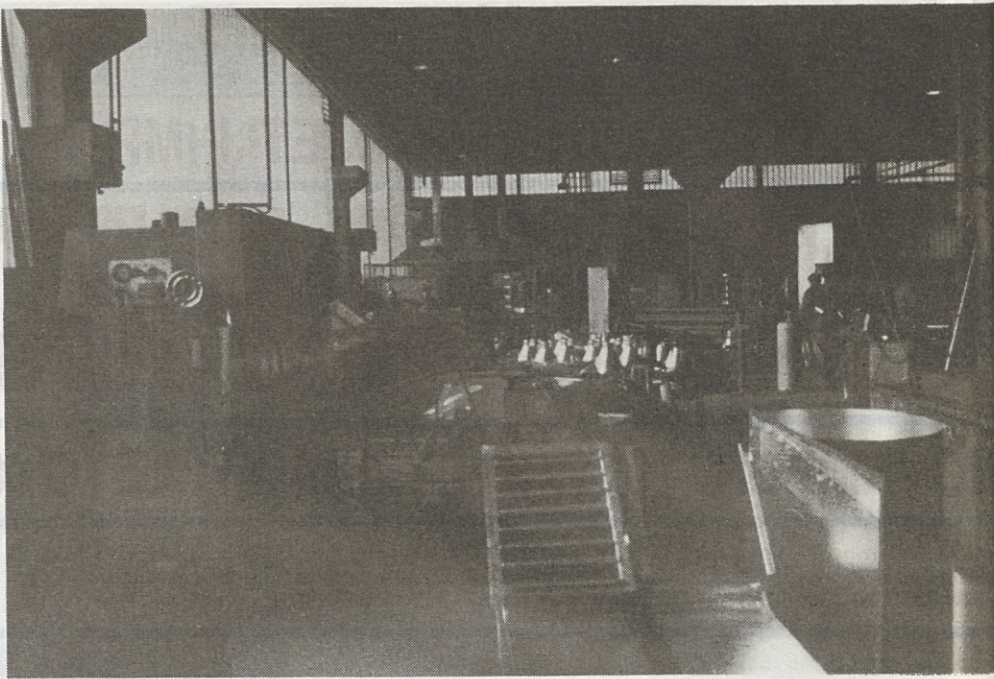
Stečajni postopek Panonije se nadaljuje. Pred stečajem, ki poteka od letošnjega januarja, so ustanovili družbo z omejeno odgovornostjo Panagro d.d. Od prejšnjih 640 zaposlenih v Panoniji jih bo ostalo v Panagru le 170. Tudi v bodoče bodo ohranili enako povezavo z IMP-jem, kot jo je imela Panonija do sedaj.

Odvečni del proizvodnih in poslovnih kapacitet bodo oddali v najem, del preostalih delavcev pa bo osnoval nekaj novih podjetij.

br

Kovinska delavnica IMP Blisk v Murski Soboti

Za Bliskove delavce je kakovost glavna skrb

IMP Blisk v iskanju novih poti

mobilske sklope. Glede na splošno klimo, ki vlada v tujini v odnosu do Slovenije, pričakujemo v krajšem času izboljšanje tega stanja.

Livarna je sedaj močno prisotna na področju armatur, avtomobilskih rezervoarjev, gorilcev, s spojkami in merilcev. Za te izdelke je precej veliko povpraševanje.

Glasnik: Kakšne je položaj na dosedanjem domačem tržišču v ostalih republikah?

Pucko: Srbsko tržišče je popolnoma zaprto, hrvaško pa je delno zaprto, predvsem zaradi nedorečenih predpisov. Precej dobro nam gre na področju hobbi črpalk; zasebni kupci jih kupujejo po povzetju, zato je prodaja enako dobra v vseh republikah. Te črpalke služijo za pretakanje vina, olja in drugih tekočin. So izdelane iz medenine ter so zelo kakovostne, zato vlada zanje veliko zanimanje.

Zaradi položaja na Hrvaškem je prišlo do zastoja pri prodaji traktorskih drobilnikov za korožo za silažo. Kakor na vseh področjih je tudi tu zelo velika konkurenca. Mi smo si ustvarili dobro ime s kakovostjo naših izdelkov, ki so boljši in predvsem izdržljivejši, ker so uliti in imajo daljšo življenjsko dobo od drugih, ki so prešani.

Perspektive v sedanjih pogojih gospodarskih in sistemskih rešitev so negotovi. Ko bomo imeli urejeno poslovanje z drugimi republikami, urejen uvoz repromateriala iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Srbije, bomo veliko lažje načrtovali. Za naše montaže je alternativa v uvozu repromateriala z Zahoda, kar pa je dosti dražje, poleg tega pa zahteva še devizno poslovanje.

Glasnik: Kakšne so perspektive poslovanja posameznih enot?

Pucko: Perspektive livarne so v povezovanju z večjimi in močnejšimi partnerji v tujini. Čakamo na dokapitalizacijo na področju livarne, nabavo precizne laboratorijske opreme za kontrolo vhodnih materialov in končnih izdelkov. Opravili smo že pogovore s petimi avstrijskimi partnerji in z dvema nemškima. Konkretnije rezultate smo dosegli z nemškimi. Opravili smo tudi prve stike s Cimosom iz Kopra. Pogoj za delo v zahtevni avtomobilski industriji pa je sodobnejša oprema za kontrolo kakovostim, kar striktno vsi zahtevajo.

Montažna dejavnost pokriva območje Pomurja. Sedaj smo izgubili delo na območju Dalmacije in Primorja, kjer ni del.

Zato smo se toliko bolj obrnili na domače tržišče. Zaenkrat imamo za naše kapacitete dovolj dela, vendar večje perspektive za daljše časovno obdobje ni. Od naših kupcev ne moremo pričakovati vlaganj v širjenje in posodobitev proizvodnje.

Glede klimatskih naprav je stanje jasno. Večjih novogradenj ni. Doma v Murski Soboti predvidevamo nadaljnjo gradnjo industrijske cone. Nekaj objektov že deluje. Blokovske stanovanjske gradnje trenutno ni; tudi za prihodnje leto so slabi obeti. So določene možnosti za plasiranje na tujem, prek poslovnih partnerjev v tujini. Tudi tu čutimo posledice razmer v bivši državi. Imamo nekaj možnosti za delo prek avstrijskih partnerjev v ZRN, ČSF, Italiji in na Madžarskem.

Glasnik: V kakšni obliki sedaj posluje?

Pucko: V začetku oktobra smo se preoblikovali iz družbenega podjetja v družbo z omejeno odgovornostjo. Blisk je pri tem ustanovil dve kapitalski družbi Blisk Montaža DO in Blisk Livarna in proizvodnja DO. Vse tri so že registrirane. Nove firme bodo poslovale same z vložkom brez terjatev. V Montazah je trenutno 91 delavcev, v Livarni pa 57.

Glasnik: Kakšno je stanje glede na število zaposlenih.

Pucko: Smo v fazi prerazporejanja delavcev (s 1. novembrom naj bi bila prerazporeditev končana). Ostali ostanejo pri ustanovitelju. Imamo tudi program presežne delovne sile — 48 delavcev bo uvrščeno med tehnološki višek. Delali smo na dveh programih, ki bi tem delavcem nudila delo, žal pa so ekonomski izračuni pokazali, da to ne bi bilo smotno.

Direktor IMP Blisk Franc Pucko

Glasnik: Kako ste upoštevali socialne in druge kriterije pri prerazporejanju?

Pucko: Upoštevali smo vse zakonske odredbe s tega področja; delavci bodo prijavljeni na zavodu za zaposlovanje. Nekaj primerov smo rešili z upokojitvijo, nekaj pa z dokupom let . . .

B. Repe

IMP Elektromonter čez najhujše

Nadaljevanje s 1. strani

Poleg v Sovjetski zvezi imamo delo tudi doma. Na velikem gradbišču v Ljubljani, v Zupančičevi jami, bomo v kratkem delali na dveh objektih R1 in R2. To so poslovni objekti. V Mariboru delamo pri adaptaciji Ginekologije. V ljubljanskih Murglah na objektu trgovskega centra in opravljamo še adaptacijska dela na objektu na Kotnikovi.

Glasnik: Kakšen je položaj na domačem tržišču in v drugih republikah dosedanje Jugoslavije?

Novak: Večino naših materialov smo dobivali iz drugih republik; kable predvsem iz Srbije. Sedaj je tekoča dobava prekinjena; cene so inflacijske. Vsakdo želi izkoristiti priložnost, da pridobi na račun drugega. V naslednjih mesecih pričakujemo še slabše razmere na tem področju. Na Hrvaškem in v drugih republikah že dalj časa nimamo nobenih poslov.

Dolgoročno gledano moramo računati najmanj na eno tretjino do polovice del v tujini, če želimo preživeti s sedanjim številom delavcev.

Glasnik: Kako je z likvidnostjo in drugimi finančnimi zadevami?

Novak: Glede financ imamo največji problem z neplačanimi terjatvami. Vsekakor pa je pohvalno, da še nismo imeli blokirane žiro računa. Tudi večjih likvidnostnih težav nismo imeli; niti enkrat še nismo zamujali z izplačilom plač.

Medsebojne kompenzacije, ki potekajo prek SDK, so vsekakor koristne in uspešne. Imamo za več kot 25 milijonov SLT terjatev. Gre pa v večini primerov za manjše dolžnike; zato pa jih je toliko več. Tako je veliko dela pri izterjavah, efekti pa so manjši. Notranje rezerve iščemo na vseh področjih, tudi z zmanjšanjem postavke za režijske ure!

Glasnik: Kakšen ugled uživa danes Elektromonter na slovenskem tržišču?

Direktor IMP Elektromonter Janko Novak

Novak: Podjetje ima dobre reference, tradicija in ugled sta jamstvo za kakovostno opravljena dela. Tega se zaveda večina naših strank. Naša baza monterjev nam je ves čas zagotavljala pogoje za preživetje in obstoj. Izgnili smo se tudi tistemu, kar je danes tako pogosto, to je privatizaciji. Podjetje hočemo obdržati takšno, kot je; seveda prilagojeno novim tržnim zahtevam, IMP Elektromonter nekaj pomeni in tako bo tudi v bodoče. Danes je konkurenca izredno velika, toda dosti takih pa ne nudi vsega tistega, kar lahko ponudimo mi. To pa je predvsem garancija glede rokov in kakovosti.

SPREJET JE ZAKON . . .

Prazniki in dela prosti dnevi

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je na 129. seji 24. oktobra prejel besedilo predloga zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Predlog zakona naj bi obravnavala in sprejela družbenopolitični zbor in zbor združenega dela ter poprej še zakonodajno-pravna komisija . . .

V prvem členu govori predlog zakona o praznikih v Republiki Sloveniji. To so: 1. in 2. januar — Novo leto; 8. februar — Prešernov dan, slovenski kulturni praznik; 27. april — dan odpora proti okupatorju; 1. in 2. maj — praznik dela; 25. junij — dan državnosti; 1. november — dan spomina na mrtve; 26. december — dan samostojnosti. Vsi ti dnevi so dela prosti dnevi.

V drugem členu govori o prostih dnevih v Republiki Sloveniji. To so: velikonočna nedelja in ponedeljek — Velika noč; binkoština nedelja — Binkošti; 15. avgust — Marijino vnebovzetje; 25. december — Božič.

Tretji člen pojasnjuje prenašanje praznikov. Prazniki oziroma dela prosti dni v Republiki Sloveniji, ki sovpadajo z nedeljo, se ne prenaša na naslednji delovni dan.

Ta zakon začne veljati dan po objavi v uradnem listu, z istim dnem pa preneha veljati stari zakon SRS iz leta 1989.

br

SLOVENSKO ZDRUŽENJE
PROIZVAJALCEV ARMATUR

IMP dvakrat soustanovitelj SKPA

V Ljubljani so 29. oktobra ustanovili združenje slovenskih proizvajalcev armatur. Ustanovna skupščina je bila v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije. Glede na dosedanje dogovore in aktivnosti za ustanovitev tega združenja, ki naj bi omogočilo nemoteno delo v mednarodnih asociacijah, so se slovenski proizvajalci armatur na sestanku 12. septembra dogovorili o ustanovitvi lastnega združenja. Skupina je pripravila potrebne akte za ustanovitev.

Dnevni red sestanka je potekal od uvodne besede predsedujočega, prek izvolitve organov ustanovne skupščine, obravnave predloga statuta, sprejema in podpisa statuta, imenovanja predsednika skupščine do predlogov finančnega plana za prihodnje leto.

V pripravljalni fazi so sodelovala naslednja podjetja: Unitas Ljubljana, Mariborske livarne — Armature, Cinkarna Celje — Veflon Slovenske Konjice, Koterm-Termoplasti, IMP Alchom Ruše, IPLAS Koper, Titan Kamnik, Pohorje Mirna, Jeklo Ruše, IMP Livar Ivančna Gorica — Tovarna Armatur, Center slepih in slabovidnih Ljubljana, Jakša d.o.o. Ljubljana, Inspekt Ljubljana, Univerza v Ljubljani — Fakulteta za strojništvo, Gospodarska zbornica Slovenije, USM Repu-

blike Slovenije in Drago Soborkiewicz.

Slovenski komite proizvajalcev armatur — SKPA je prostovoljno združenje, ki skrbi za pospeševanje medsebojnih stikov v evropskem in svetovnem merilu; pomagalo naj bi k izboljšanju trženja in povečanju kakovosti proizvodov; pospeševalo raziskovalne in druge dejavnosti; sodelovalo pri poenotenju evropskih predpisov. Naslednje točke statuta govorijo še o članstvu, skupščini, predsedstvu, komisiji za proizvode, o nalogah, komisijah, uradu, nalogah urada, stroških in spremembah statuta.

S tem je slovenski del proizvajalcev armatur tudi dokončno izstopil iz bivše Jugoslovanske poslovne zajednice YUARMATURE.

neodvisnost

V Klimatu malo nerešenih problemov

V podjetju IMP Klimat vladajo v primerjavi z večino drugih podjetij v republiki urejene razmere, kar je po besedah predsednika sindikata Neodvisnost Edvarda Kržišnika med drugim tudi zasluga dobrih odnosov med vodstvom podjetja in sindikatom.

Bilo je sivo, megleno in deževno jesensko jutro. Tovarniške hale so bile videti še bolj neprijazne. V takšnem vzdušju človek nehoti pričakuje težko problematiko in malo manj kot nerešljive probleme. Kljub izredno kočljivemu položaju v preteklosti, ko so se v Klimatu morali lotiti vprašanja, kam s presežnim številom delavcev, kar povzroča številne probleme in osebne drame, pa je danes položaj dokaj urejen in domala idiličen.

Predsednik sindikata Neodvisnost, konfederacije novih sindikatov Slovenije, v katero je vključen tudi SKEIS — Sindikat kovinsko-električne industrije Slovenije, sodi, da ta čas v IMP Klimat ni nerešenih problemov globalnega pomena.

Lani so se v Klimatu, kot v mnogih drugih podjetjih, ubadali s problemi zaradi presežke delavcev. Od 220 zaposlenih je bilo 60 presežnih. V tem času je tudi prišlo do potrebe po ustanovitvi takšnega sindikata, ki bi lahko učinkovito pomagal pri odpravljanju takih težav. Sprva so nameravali ustanoviti samostojen sindikat, ki pa se zaradi majhnosti ne bi mogel dovolj uspešno lotiti reševanja nagrmadenih težav. Tako so ustanovili podružnico sindikata Neodvisnost. Za predsednika so izvolili Edvarda Kržišnika, ki je imel že prej dovolj izkušenj o sindikalnem delu na raznih ravneh.

Od samega začetka je sindikat bedel nad pravilnim urejanjem težav zaradi presežnih delavcev. Po besedah Eda Kržišnika so morali upoštevati obstoječe kriterije v skladu s kolektivno pogodbo. Prvi kriterij pogodbe pa je dejanska stopnja izobrazbe... Seveda tudi takšen kriterij ni povsem objektivni, vendar nekaj mora biti izhodišče.

Za odvečne delavce se je izteklo še kar ugodno, saj so postali

trajni presežek še po starem zakonu, ki jim nudi v roku dveh let delne ugodnosti zaposlenih. Tako prejemajo z zakonom določene prejemke, delovne knjižice imajo deponirane v kadrovski službi in so pokojninsko in zdravstveno zavarovani. Podjetje jih v tem času lahko po potrebi pokliče nazaj na delo. Prišlo je le do dveh sporov, ki so ju s pomočjo sindikata ugodno rešili. Drugih pritožb ni bilo. Sedanje število delavcev v Klimatu ni več problematično.

Pri vsem tem je treba omeniti, da je ves čas šlo za izredno dobro sodelovanje med sindikatom in vodstvom podjetja. Predsednik sindikata sodeluje na vseh delavskih svetih; sindikat sproti obveščajo o vseh ukrepih; sindikat ima proste roke pri svojem odločanju. Prav takšni odnosi pa so pohvale vredni, saj v mnogih drugih podjetjih takšnega sodelovanja ni ali pa je premalo učinkovito.

V sindikatu Neodvisnost je včlanjenih 96 % zaposlenih. Zanj plačujejo 1 % neto dohodka, za kar so se sami odločili. Del te članarine gre za konfederacijo novih sindikatov Neodvisnost. So v stalnem kontaktu s centralo Neodvisnosti, ki ima sedež na Vojkovi 58. Sindikat Neodvisnost nudi delavcem v vseh pogledih in razmerah enako kakovostno zaščito kot drugi sindikati.

V času prestrukturiranja sindikatov je prišla do izraza moč in organiziranost prejšnjih sindikatov, ki so se organizirali v Svobodni sindikat, zadržali pa so premoženje, organizacijo in tudi veliko število članstva. Tudi glede na veliko število starih direktorjev so zadržali veliko moč. Zato je bilo od sindikalnih poverjenikov v največji meri odvisno, kam se bodo zaposleni včlanili. Tam, kjer ni bilo nikogar, je večina delavcev ostala v Svobodnem sindikatu. Bistvo vsakega sindikata pa je boj za delavce in njihove pravice. Panožno pogodbo so podpisali skupno s Svobodnimi sindikati. Med delovanjem enih in drugih ni večjih razlik, le da imajo Svobodni sindikati večji aparat.

Zelo redki so primeri, kot je Klimat, v katerem so vsi delavci včlanjeni v en sindikat. V sindikatu Neodvisnost je vključenih pri-

bližno 150.000 delavcev, izmed katerih jih dosti ne plačuje članarine, pa je zato v sindikatu premalo sredstev.

Nasplošno je v sindikalnem pogledu precejšnje mrtvilo, saj je malo sprememb. Delavci ostajajo v tistem sindikatu, v katerem so od samega začetka.

Ker zakon o lastninjenju še ni sprejet, je Klimat še vedno družbeno podjetje. Direktorju Borisu Krivicu je potekel mandat. Na zahtevo velike večine delavcev je podpisal pogodbo za vodenje podjetja za naslednje leto, do sprejetja novega zakona.

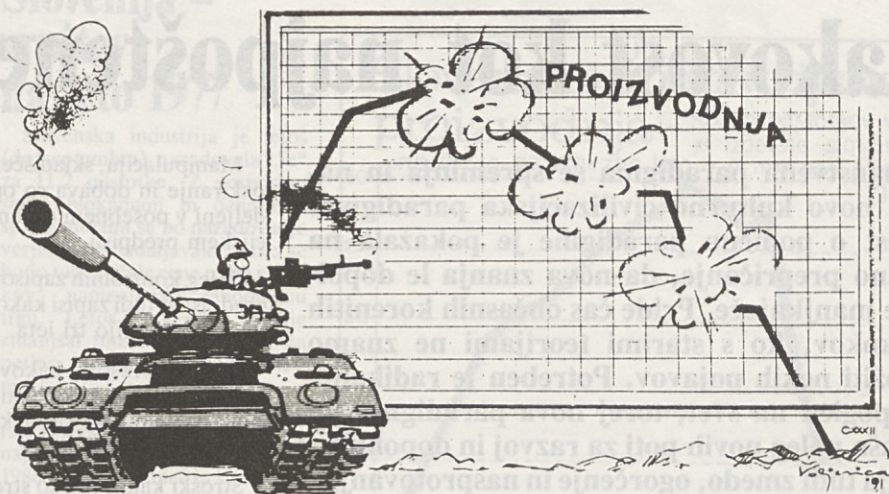
Zaradi precej dobrega položaja delavcev in zelo dobrih odnosov z vodstvom sindikat v Klimatu nima pravega dela. Lahko se posveča bolj klasičnim oblikam dela, kot so nabava ozimnice, organiziranje piknika, itd. Letos je nabavil krompir, jabolka in mesne izdelke na obročno odplačevanje. To pa je dosti pomembno za delavce v sedanjih dosti težkih življenjskih pogojih in visokih cenah. Drug način pomoči je namenjen zdravljenju delavcev, kjer sindikat vedno pomaga in še nobene vloge niso odbili. Socialnih primerov trenutno ni, sindikat pa zbira sredstva tudi v ta namen. Če ne bo potrebe, bodo denar uporabili v druge namene.

Svoje kolege, ki so trajni višek, upoštevajo ob vsaki priložnosti, tako glede ozimnice, pri piknikih, zdravljenju itd. Vabijo jih na prireditve v organizaciji sindikata, kot je dedek Mraz za najmlajše in podobno. Vodi jih kot pasivne člane sindikata zaradi zaščite in nudenja pomoči, vendar pa ne plačujejo članarine; in sindikat za njih ne odreja prispevkov za Neodvisnost.

Glede kulturnih prireditev vlada v podjetju precejšnja pasivnost; zanje je malo zanimanja. To je verjetno treba povezovati s sedanjimi težkimi življenjskimi pogoji. Zaradi istih razlogov so se tudi odločili, da ob smrti svojcev delavcev ne kupujejo vencev, ampak dodelijo sorodniku umrlega enkratni prispevek 1.500 tolarjev.

Za zaključek našega obiska v Klimatu lahko ugotovimo: da bi le povsod bilo tako dobro poskrbljeno za večino delavcev! ■

B. Repe

ICO VOLJEVICA, Slobodna Dalmacija

KOMENTAR

Podjetje danes...

Smo v dobi privatizacije, denacionalizacije, lastninjenja, osamosvojitve, samostojnosti, mednarodnega priznanja, vojne in velikih svetovnih kriz. Smo pa tudi v dobi cvetoče rasti, ustanavljanja, preoblikovanja in registracije podjetij, različnih vrst, tipov, kvalitet. Smo v začetni fazi razvoja podjetništva.

Pravni predpisi, ki urejajo to področje, so: zakon o podjetjih, odlok o povečanju najmanjšega zneska..., zakon o tujih vlaganjih, zakon o zunanjetrgovinskem poslovanju, carinska tarifa — kot sestavni del zakona o carinskih tarifih, odlok o razvrstitvi blaga v oblike izvoza in uvoza, zakon o enotni klasifikaciji dejavnosti, odlok o enotni klasifikaciji dejavnosti, nomenklatura trgovinskih strokov in blaga po trgovinskih strokah, odlok o določitvi gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, zakon o družbenem kapitalu, zakon o vrednostnih papirjih, zakon o postopku za vpis v sodni register, uredba o vpisu podjetij in drugih pravnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, v sodni register, pravilnik o obrazcih in načinu vpisa v sodni register, pravilnik o računovodstvu, zakon o finančnem poslovanju, zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, zakon o Agenciji RS za pospeševanje prestrukturiranja gospodarstva in spodbujanje prenove podjetij, zakon o skladu RS za razvoj.

Splošna pripomba k navedenemu seznamu je, da pravna ureditev v veliki meri ne ustreza več današnjim razmeram in potrebam; razen tega je tudi nenačelna, pomanjkljiva in strokovno slaba.

Danes pozna zakon podjetje kot pravno osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost zaradi pridobivanja dohodka oz. dobička. Gospodarska dejavnost pa je proizvodnja, promet blaga in opravljanje storitev na trgu. Poslovati je treba v skladu z zakonom, z dobrimi poslovnimi običaji in s poslovnim moralom; in vsi imajo na trgenu položaj, pravice in odgovornosti.

Podjetja so v družben, zadržni, mešani ali zasebni lastnini.

V družbeni lastnini so: družbeno podjetje, javno podjetje ter delniška družba in družba z omejeno odgovornostjo, ki posluje s sredstvi v družbeni lastnini.

V zadržni lastnini so: zadržno podjetje, delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna družba in družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov, če so vanje vložena sredstva v zadržni lastnini.

V mešani lastnini so: delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna dru-

žba, družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov in javno podjetje, ko se vanje vlagajo sredstva v različnih oblikah lastnine — družbeni, zadržni, v lastnini občanov, civilnih pravnih oseb ali v lastnini tujih oseb.

V zasebni lastnini so: zasebno podjetje ter delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna družba in družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov in javno podjetje, če so vanje vložena sredstva v zasebni lastnini.

Podjetja v družbeni lastnini upravljajo delavci.

Podjetja v zadržni lastnini upravljajo lastniki, delavci pa sodelujejo pri upravljanju v skladu s statutom in kolektivno pogodbo.

Podjetja v mešani lastnini upravljajo lastniki v sorazmerju z višino vloženega kapitala, delavci pa sodelujejo v skladu s kolektivno pogodbo.

Podjetja v zasebni lastnini upravljajo lastniki, delavci pa sodelujejo pri upravljanju v skladu s kolektivno pogodbo.

Družbena podjetja so večina že obstoječih podjetij, ki se počasi preoblikujejo v družbe, v skladu z novimi predpisi.

Javna podjetja poslujejo ali se ustanavljajo za proizvodnjo in promet določenih proizvodov in za opravljanje storitev, ki so nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov, za delo drugih podjetij ali za delo organov družbenopolitične skupnosti.

Delniška družba je družba, ki zbira sredstva za ustanovitev in poslovanje z izdajanjem delnic. Ustanovitelji lahko ustanovijo delniško družbo z odkupom vseh delnic pri ustanovitvi — tj. simultana ustanovitev, ali z javnim pozivom za odkup delnic — tj. sukcesivna ustanovitev.

Znesek sredstev, ki so potrebni za ustanovitev in delo družbe — tj. osnovna glavica, določijo ustanovitelji in znaša sedaj najmanj 55.000 SLT.

Delnice se vplačujejo v gotovini ali po statutu v stvarih in pravicah, ki so izražene v denarni vrednosti, ne more pa biti vloge v delnicah osebno delo in opravljanje storitev.

O vpisu delnice banka izda potrdilo, v skladu s pogodbo o ustanovitvi pa za zamudo vplačila delničarji plačajo zamudne obresti. Če delničarji v roku, po pogodbi o ustanovitvi, ne vpla-

čajo delnic, družba ni ustanovljena in se vplačani zneski vrnejo.

Po vplačilu delnic skličejo ustanovitelji ustanovno skupščino, sprejme se statut, osnovna pravila in imenujejo organi.

Lastniki delnic lahko delnice prodajajo tretjim osebam nad ali pod nominalno vrednostjo.

V teoriji velja delniška družba, skrajšano d.d., za najbolj čisto in najbolj razvito kapitalistično in obenem kapitalsko družbo. Delniška družba je poosebljeni kapital sam; za obveznosti družbe odgovarja le ona sama z vsem svojim premoženjem; delničarji ne nosijo torej nasproti tretjim obveznosti za družbo.

Družba z omejeno odgovornostjo je družba, v kateri je vsak izmed vlagateljev udeležen z določeno vlogo, ki ni nujno enaka.

Člani družbe niso odgovorni za obveznosti družbe; družba je odgovorna za svoje obveznosti s svojim celotnim premoženjem.

Najmanjši znesek za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo, skrajšano d.o.o. je sedaj 8.000 SLT.

Družba se ustanovi s pisno pogodbo in sprejme statut.

D.o.o. je novejša oblika trgovinskih družb, nastala je kot dopolnilo delniškim družbam, ki so veljale za koncentracijo velikega kapitala. Je bolj prikladna za manjša podjetja, v katerih se povezuje osebno delo in osebna iniciativa. Ustvarilo jo je nemško pravo leta 1862 in jo angleško pravo ne pozna.

Komanditna družba, skrajšano k.d., je družba, v kateri je del članov družbe odgovoren za obveznosti družbe s svojim celotnim premoženjem in upravlja posle družbe, to so komplementarji, del članov pa je odgovoren za obveznosti družbe z vloženiimi sredstvi, to so komanditisti. Ustanovi se s pogodbo; deleži se prenašajo s soglasjem vseh ustanoviteljev; ob smrti enega ali več komplementarjev k.d. nadaljuje delo.

Družba z neomejeno solidarno odgovornostjo je družba, v kateri so vsi člani neomejeno in solidarno odgovorni za obveznosti družbe s celotnim svojim premoženjem. Družba ima firmo, ki vsebuje imena vseh članov ali enega in označbo — in ostali —, posle družbe pa upravljajo vsi člani ali posebna oseba-prokurist.

jopo

POVZETO PO ARISOVIH NOVICAH.

Kakovost kot najpoštenejši vir dobička

Znanstvena paradigma se spreminja in nastaja novo kulturno civilizacijska paradigma. Zavest o pomenu paradigme je pokazala na zmotno prepričanje, da nova znanja le dopolnjuje manjkajoče. Pride čas občasnih korenitih preskokov, ko s starimi teorijami ne znamo razložiti nekih pojavov. Potreben je radikalno nov pogled na svet, torej nova paradigma, ki prinaša poleg novih poti za razvoj in dopolnitev znanja tudi zmedo, ogorčenje in nasprotovanje.

Uvod

Nikoli ne bomo veliko zaslužili z zagotavljanjem in kontroliranjem kakovosti. Ljudje iz službe za kakovost imajo pogosto veliko skupnega s policijo. Slepo korakajo mimo razvoja, mimo marketinga, mimo tehnologije v proizvodnjo, kjer na najbolj nepomembnem kraju izločajo, lepijo nalepke, iščejo pomote. Osebo ne poznam še nobenega bogatega policaja, ker ti samo kontrolirajo, poznajo pa bogate pravnike, ker so preventivni. Če ste se nekaj naučili iz svoje izkušnje, boste sprejeli preventivne ukrepe. Če se niste nič naučili, ne boste tudi nič spremenili in zaslužite si tisto, kar se vam je zgodilo. Žal se večina ljudi uči iz preteklosti samo zato, da jo ponovi.

Poslovniki za kakovost

Po navadi pripravi direktor Področja kakovosti interno publikacijo Poslovnika za kakovost. Neka varianta takega poslovnika lahko izhaja iz sledečih izhodišč.

Pregled povpraševanja, naročil in pogodb se zavede in posreduje Marketingu, ki jih razdeli prodajnim referentom. Podobno se zavedejo reklamacije kupcev, ki prihajajo v družbo preko marketinga, izvozne prodaje ali servisa k direktorju kakovosti. Ta naredi analizo reklamacij in ugotovi vzroke sam ali z reklamacijsko komisijo.

Obvladovanje razvoja izhaja iz pobud Marketinga ali kogar koli s ciljem, izdelati prototip. Ko je ta laboratorijsko izmerjen, se prevzame razvojna dokumentacija, po tej pa se naredi še tehnološka in kontrolna dokumentacija,

tehnologi pa pripravijo še ekonomsko analizo.

Obvladovanje dokumentov izhaja iz računalniškega vnosa razvojne in tehnološke dokumentacije (razen risb) v dokumentacijskem centru.

Nabava naj bi temeljila na preverjanju z vhodno kontrolo kakovosti. Vhodno prevzemno skladišče vodi dnevnik prejema. Zelene, rumene ali rdeče nalepke popisujejo primernost po količini in kakovosti.

Prepoznavanje izdelkov in sledljivost je predpisana za repromaterialne, v proizvodnem procesu in v skladiščih s karticami, predajnicami, napisnimi listki, etiketami. . . . Obvladovanje proizvodnega procesa naj temelji na shemah potekov proizvodnje, planu kontrole, kontrolnih predpisih in kontrolnih točkah.

Kontrola in preskušanje je opredeljena na vходу in v procesu.

Izvajanje procesne kontrole naj se izvaja s samokontrolo, obhodno kontrolo, prevzemno in izhodno kontrolo in preskušanjem. Zelene, rumeni in rdeči žig na spremnem listu označuje stanje kakovosti. Kontrolni zapisi služijo nadzoru, analizi in korekcijam.

Kontrolna, merilna in preskusna oprema služi za preverjanje lastnosti proizvodov. Uporablja se v skladu s Pravilnikom o uporabi in pregledu meril in statusom kontroliranja in preskušanja.

Obvladovanje neustreznih izdelkov temelji na prebiranju, popravljanju in izločanju. Barvne nalepke označujejo status.

Manipulacija, skladiščenje, pakiranje in dobava so opredeljeni v posebnem organizacijskem predpisu.

Poleg kontrolnih zapisov so predpisani tudi zapisi kakovosti, ki se hranijo tri leta.

Interna presoja kakovosti in infosisitem o kakovosti temelji na planu presoje 2-krat, 1-krat ali 0.5-krat letno.

Stroški kakovosti so stroški vzdrževanja in stroški zaradi slabe kakovosti (notranje in zunanje izgube).

Strokovno izpopolnjevanje sloni na seminarjih o kakovosti.

Servisiranje temelji na zadostnem številu nadomestnih delov, ročnega orodja in strokovnjakov merjenja in kontrole.

Statistične metode pravilnik le delno svetuje, priporoča pa za proizvodnjo vzorčenje

Kaj mora biti poslovnik kakovosti

Poslovniki naj bi bil zapis neke poslovne filozofije ali njenega segmenta, ki opisuje sistem vodenja (upravljanja) kakovosti. Zagotavljati mora stalno rast in napredovanje. Tujca zanima trend, ne trenutno stanje, ampak napredovanje. Ne kontrola, temveč sistem, sistemski koncept poštenosti, to je etični problem. Dobre stvari se bodo zgodile, če so načrtovane, sama od sebe pride le starost in bolezen.

Neka izhodišča za trge 90. let

Edina pot do boljše kakovosti in za tekmovanje na trgih 90. let je v izhodišču, da je potrebno napake preprečevati in ne odpravljati. Ker jih ni potrebno odpravljati, jih ni potrebno iskati, jih ni potrebno kontrolirati, presoja tako ni prepuščena kupcu, kakovost pa postane ustrežanje lastnosti izdelka postavljenim zahtevam. Ta pot ni mogoča kot prehod iz nižjih stopenj zavesti o vodenju kakovosti in ne pomeni tudi izboljšanje nižjih stopenj.

Te nižje stopnje so:

- napake odkrivamo s prebiranjem, kontrolo in končno kontrolo,
- napake pravočasno odkrivamo s sistemom obvladovanja kakovosti.

Pri nas pogosto kontroliramo in prebiramo, označujemo, kaj je dobro oz. sprejeto, kaj pogojno dobro in kaj je zavrženo, intenzivno preizkušamo prototipe in iščemo v njih vgrajene napake. Šele ko se napake pojavijo, te odpravimo, pridejo pa nove, kupujemo nove merilne naprave, zapletene sisteme planiranja, do miselnega preskoka pa ne pride. V produkcijskem kot tudi razvojnem procesu mislimo, da napaka mora nastopiti, da zato potrebujemo mehanizme zaznavanja in sistematičnega odpravljanja. Nabiramo si pravo zalogo zastarelih predstav, ki jo kot računalniško bazo podatkov uporabljamo za reševanje nastalih problemov. To pa je neučinkovito, saj je podatek sa trga prepozen, zaradi statistične kontrole predrago, še posebno pa ni optimalno pri velikih problemih.

V resničnem življenju je kakovost povsem nekaj drugega. V naravi je vsak komunikacijski krog sklenjen in rabi informacijo o zaokrožitvi. Šele ko vrne informacijo, postane to pravzaprav prenos energije. Toliko frustracij je pri nas ravno zaradi nepoznavanja tega vidika narave. Na primer pes. Čaka na pohvalo, ko naredi nekaj kakovostnega.

Miselni preskok in sprememba kulture

Miselni preskok je v tem, da moramo napake predvideti in ne iskati, oz. da napore usmerjamo v iskanje uspešnih rešitev in ne v iskanje napak. Preprečevanje in ne gašenje. Napake ne nastajajo, če jih ne pričakujemo. Da se nikoli več ne sliši beseda reklamacijski listek, da so vsa delovna mesta za popravila in centralni servis zaprta in pozabljena.

Še predno je prototip izveden, mora biti vsa kontrola na papirju, oz. vse potrebe in zahteve vse zahtevnejšega kupca morajo biti prevedene v inženirski jezik zasnov izdelka ali storitve. Bistvo je v

preprečevanju napak v zgodnjih fazah razvoja izdelka ali procesa proizvodnje in zato metoda predvidevanja, metoda zbiranja idej, itd., ki niso pogojene z mitom matematike. Že pri definiciji izdelka mora biti funkcija kakovosti aktivno izpostavljena, da bodo vsa konstrukcija, projektiranje, proizvodnja ali inženiring optimirani, optimiziran profit izdelave in minimizirani stroški eksploatacije proizvoda ali storitve. Samo aktivni pristop omogoča stalen napredek kakovosti.

Obvladovanje ali vodenje

Pogosto zasledimo, da avtorji člankov in tudi knjig pišejo o obvladovanju kakovosti, kar je že davno zastarel pojem. Ladjol lahko obvladujemo ali še komaj obvladujemo, jo pa s tem še ne vodimo. Soprogo lahko obvladujemo s fizičnim terorjem. Danes govorimo o vodenju kakovosti, v podobnem pomenu, kot smo ga vajeni pri vodenju procesov, oziroma govorimo o integrirani funkciji obeh. Vodenje je več kot obvladovanje in je več kot avtomatizacija in regulacija. Je balet in ne hokey. Je zadnja priložnost za povečevanje profita. Kakovost ne pomeni dobroto ali razkošje. Posebno sporno je govoriti o kakovosti življenja, ki lahko izpade kot sanje o nečem, česar nikoli ni bilo točno opredeljeno. Kakovost je skladnost z zahtevami in željami. Njena ekonomika ne obstaja.

Nova znanja in izhajanja iz človeških potencialov

Od starega pasivnega pristopa do aktivnega pa ni improvizacij. Potrebna so nova znanja in nov način dela, filozofija in metode zagotavljanja kakovosti pri razvoju izdelka in storitve, ki pomem-

bnost tolerančnih mej posameznih parametrov, ki je nenaravna, zamenjujejo z ohranjanjem parametrov čim bližje ciljni vrednosti. Tako je klasifikacija dobro, pogojno dobro in slabo postala absurdna.

Zdi se, kot bi bil Bog prvi strokovnjak za kakovost in da to klasifikacijo delajo v božjem imenu.

Naredi dobro že prvič je posledica prej opravljenega dela v razvoju in tehnologiji, tako da pojem razvoj povezan s tehnologijo in proizvodnjo dobiva nov pomen in novo ime, morda vseobsegajoči razvoj ali vseobsegajoči inženiring.

Potreba po novem znanju pa ne pomeni le teoretična znanja na osnovi fizikalnih lastnosti, temveč tudi znanja o izvajanju poizkusov in preizkusov. Preizkušanje vključuje vedno več spremenljivk kot kontrola in je zato izpostavljeno večjim pritiskom. Ker izkoriščajo človeške potenciale, niso povezano z velikimi investicijami, kar je velikokrat najodločilnejše.

Zaključek

Kakovost ima tri razsežnosti:

- pojmovanje kakovosti kot nadzor in kontrola,
- pojmovanje kakovosti dodatno še kot primernost za zadovoljevanje kupcev, vendar se red in preverljivost že zamegljujeta, kakovost pa že postaja odvisna od dolgoročne finančne uspešnosti firme in je pomembna ne le za proizvodnjo, temveč tudi za poslovne funkcije,

- pojmovanje kakovosti kot stanje duha, kjer človeška energija in razsežnost prednjačita, kjer obstaja soodnos med kakovostjo privatnega in poklicnega življenja in proizvodov in poslovnih funkcij.

Poleg tega sta danes znana dva pogleda na kakovost:

- evropski in
 - japonski.
- Smatramo, da je evropski slabši, saj je del druge razsežnosti kakovosti.

mag. Drago Golob

TELEKOM V SODELOVANJU Z BPT IZ BENETK

Sodobne videotelefonske naprave

V prejšnji številki Glasnika smo že poročali o novosti iz Telekomovega proizvodnega programa, ki ga je predstavil na sejmu Sodobna elektronika v Ljubljani. Ta izredno zanimiv izdelek je plod tehničnega sodelovanja z italijansko firmo BPT iz Benetk.

Stanovati pomeni predvsem varnost, diskretnost in zasebnost. To so kvalitete, ki naj dobijo takojšen, odločen in zanesljiv odgovor. To velja predvsem za sodobne stanovanjske četrti, v katerih so vstopni filtri posebno pozorni in selektivni, tako kot mora biti ustrezen in varen komunikacijski sistem in kontrola navzven.

Bogate, več kot tridesetletne izkušnje, so sistem BPT — sistem videotelefonskih naprav — tako izpopolnile v funkcionalno-tehničnem smislu, da je sposoben povezati z enim samim kablom do 12.636 koristnikov v eno zvezo ali v 81 blokih z 156 monitorji v vsakem. Obseg tega sistema je praktično neomejen. Napeljava

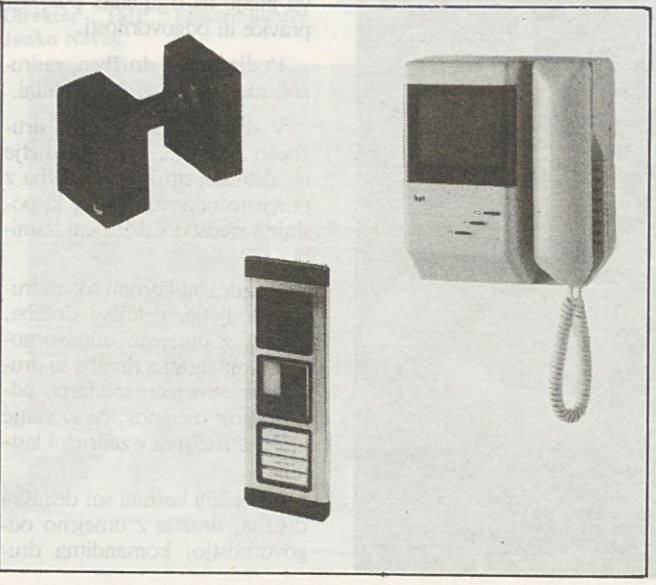
pokrivajo različne tipe uporabnikov: več vhodov, več vstopnih mest, posebne kontrole za parkirališča in garaže, stranske vhode, posebna področja. Vse to je povezano in usklajeno v enoten sistem visoke tehnologije.

Naprave BPT niso torej le preproste komunikacijske naprave, temveč so pravi varnostni sistem za koristnike. Uporablja se standardni monitor, lahko nepretrgoma 24 ur kot vsak drugi monitor za kontrolo. Uporablja LED signale. Priredi se na tastaturo — PANIC — v povezavi med centralo in kontrolnim mestom. Možno je povezati monitor z video zaslonom za prikaz slike in glasu, ti stega, ki je pred vrati. Vsak

monitor, z uporabo 'interfejsa' se lahko poveže s pomožnimi kamerami in alarmnimi senzorji.

BPT je mislil na vse. Nekate-

ri aparati so opremljeni z magnetnim prevajalnikom, ki omogoča slušno prizadetim z lastnim slušnim aparatom normalno poslušanje. Ima tudi vrsto

posebnih videokomunikacijskih aparatov za uporabo gluhonemih: aparati omogočajo vidnost in komunikacijo v govorici gluhonemih.

Aparati se lahko uporabljajo tudi v klasične namene pri videosestankih ali pa za nadzor nad področji, ki zahtevajo posebno varnost.

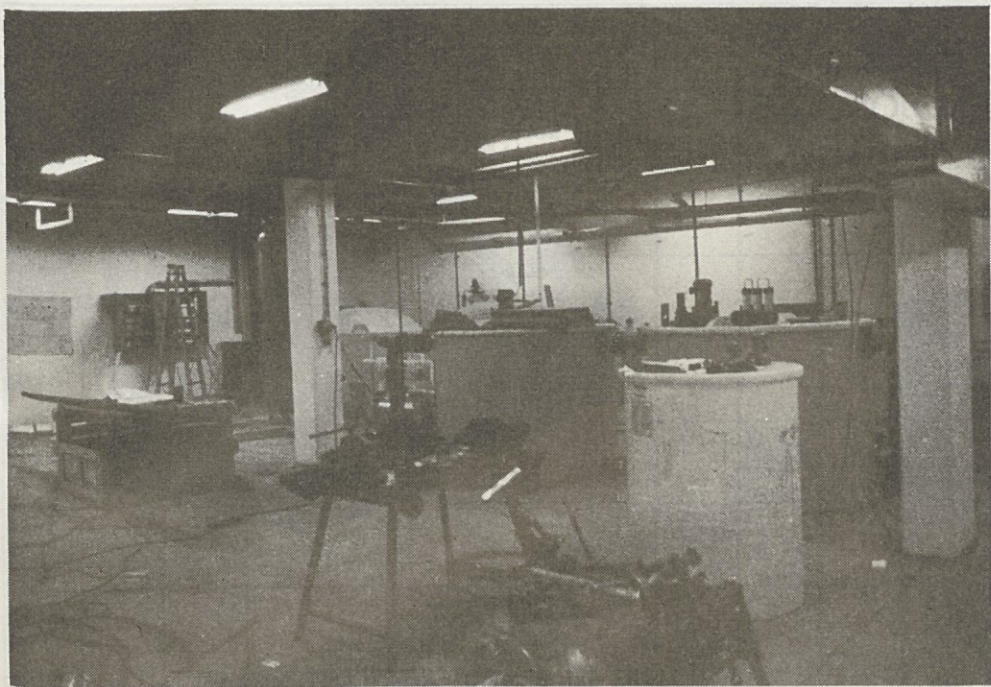
Dizajn, učinkovitost in koristnost sistema BPT predstavlja nenadomestljiv pripomoček v sodobnih stanovanjskih centrih. Ne samo v Italiji, temveč tudi v svetu. V tem prikazu zbrani naslovi pomenijo vrhunske reference sistema BPT.

BPT tehnologija je razširjena v stanovanjskih naseljih po vsem svetu. Ogledimo si po državah: Italija, Nemčija, Velika Britanija, Francija, Portugal, Kanada, ZDA, Avstralija in Singapur. V vsaki teh državi so opremljena številna stanovanjska naselja z BPT sistemi.

Mednarodne javne ustanove, firme in podjetja, ki so izbrale sistem BPT za komunikacijo in nadzor so DAS HAUS Wien; AUDI — Ingolstadt; MBB —

München; LUFTHANSA — Frankfurt; OBRAMBNO MINISTRSTVO — Rim; NOTRANJE MINISTRSTVO — Rim; PRAVOSODNO MINISTRSTVO — Rim; SENAT REPUBLIKE — Rim; ZBOR POSLANCEV — Rim; NEMŠKI GENERALNI KONZULAT — Carigrad; BENETTON — Trbiž; SIP — Rim; BRITISH TELECOM — London; DRŽAVNE ŽELEZNICE — Rim; ASSICURAZIONI GENERALI — Venezia; ITALCABLE — Milano; FININVEST — Milano; TOYOTA — Bruxelles; AMBASADA ZDA — Duna; LES GRANDES ALPES — Courchevel; VISOKA KOMERCIALNA ŠOLA — Nantes; ZDRUŽENI NARODI — Dunaj; SGBIP — Grenoble; CORTES INGRES — Madrid; IBERIA — Madrid; AMBASADA LJUDSKE REPUBLIKE KITAJSKE — Rim.

jopo

Ljubljanska Fakulteta za elektrotehniko bo dobila sodoben laboratorij

MARIBORSKI MONTAŽERJI

Zahtevno delo na Elektrofakulteti

IMP Montaža Maribor-enota Ljubljana šteje 24 zaposlenih. V teh težavnih časih posluje dokaj uspešno, predvsem zahvaljujoč svoji visoki strokovnosti pri opravljanju dela. To dokazujejo na objektu ljubljanske Fakultete za elektrotehniko, kjer končujejo dela v laboratorijem delu.

Danes velja pravilo, da se le dobri lahko obdržijo. To je brez dvoma tudi eno vodil mariborskih montažerjev, ki se na vedajo, da so lahko uspešni le pod pogojem, če vsako, še tako zahtevno delo opravijo kakovostno in brezhibno.

Prav s takšnimi pogoji pa se srečujejo na objektu Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani. V novogradnji montirajo zelo zahtevno laboratorijsko tehniko; varjenje vseh laboratorijskih inštalacij poteka pod dušikom. V celotnem sistemu pa so inštalacije iz štirih do petih različnih materialov. Zaradi izredne zahtevnosti in natančnosti, so varili po posebni švicarski tehnologiji firme Fischer.

Celotna oprema je iz ZDA, služila pa bo za proizvodnjo mikročipov in za druga laboratorijska dela. Glede na sam projekt stavbe in napeljav ter inštalacij so bila dela zelo zapletena in zahtevna. Kolikor se je dalo, so poskušali z domačimi materiali. Ker pa že tako in tako ni velike izbire, so morali dostikrat poseči po uvoženih.

Mediji, ki bodo prisotni v inštaliranih napravah, so voda, zrak, dušik in kemične primesi, ki so potrebne za tehnologijo izdelkov.

Poleg tega je vladal še izredno strog higienski režim; glede na preciznost in visoko ceno naprav in druge laboratorijske

pogoje so monterji delali v belih haljah in z rokavicami na rokavah v čim bolj čistem okolju. Ob videzu laborantov, ne pa monterjev, je bilo tudi delo takšno. Monterji pa so tudi delali na izredno natančen način, bolj podoben izredno preciznemu laboratorijskemu, kot montažerskemu delu. Vsak zvar na tem zapletenem sistemu je potekal v dvajsetminutnem roku.

Mariborski monterji delajo tudi na drugem zanimivem objektu, to je v Oljari Britof pri Kranju. Na tem objektu želi investitor doseči z rekuperatorjem čim večji ekološki in energetski učinek.

V Sloveniji, ki je energetske dosti siromašna imajo takšni projekti velik pomen. Gre za pridobivanje dodatne energije iz dimnih plinov. Izvedba projekta prinese poleg čistejšega ozračja tudi ekonomske učinke, saj se izplača že v enem letu obratovanja.

NOVA BANKA V MURSKI SOBOTI

SKB Banka d.d. odprla novo ekspozituro

Naporom za boljše poslovanje gospodarstva se pridružuje tudi bančniki. Konkurenčnost na tem področju bo omogočila večje možnosti namenjavanja kreditov in opravljanja vseh vrst finančnih poslov doma in v tujini. Ljubljanska SKB, ki se je razvila iz nekdanje Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljanske banke, je 30. oktobra odprla v novem

poslopiju na Kocljevi 7 v Murski Soboti novo ekspozituro.

Na svečani otvoritvi v prostorih murskosoboške galerije, ob prisotnosti gospodarstvenikov te regije, je pozdravil navzoče direktor banke Ivan Nerad, za njim pa je spregovoril še predsednik IS Ivan Obal. Med številnimi predstavniki poslovnega življenja in gospodarstva, je bil

prisoten tudi direktor IMP Blisk gospod Franc Pucko.

Otvoritev je popestril nastop folklornega ansambala OŠ Beltinci in slovita Beltinška banda, ki je s kvalitetnim glasbenim nastopom dvignila otvoritev na raven kulturne prireditve.

Folklorna skupina OŠ Beltinci in Beltinška banda na odprtju SKB banke v Murski Soboti

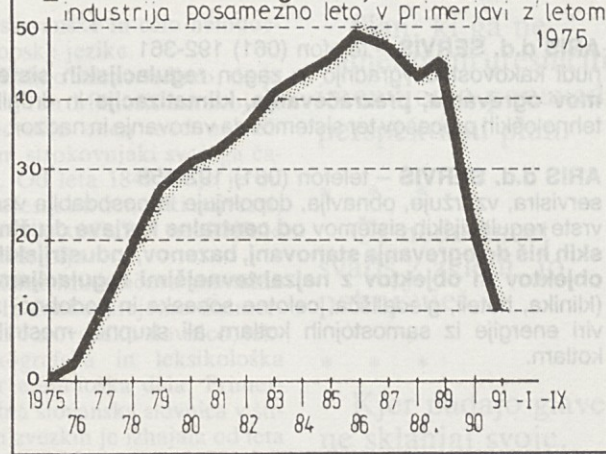
Slovenija - vrnitev na leto 1977

Slovenska industrija je letos (do septembra) nazadovala „le“ za 11,2 odstotka. Z gospodarskimi blokadami in denarnimi spremembami se bo nazadovanje verjetno še nadaljevalo. Tako se bodo tudi zvišale cene naših izdelkov, namenjenih zahodnemu trgu. Letos septembra se je zmanjšal tudi izvoz, in sicer za petino v primerjavi z lanskega letom!

Če primerjamo industrijsko rast od leta 1975, vidimo, da je najvišjo stopnjo dosegla leta 1986. Sledil je padec in spet rahel dvig leta 1989, nato pa precejšen padec. Tako je industrijska proizvodnja letos septembra padla na raven iz leta 1977!

(Povzeto po Delu!)

Slovenska industrijska proizvodnja - Koliko odstotkov več je izdelala slovenska industrija posamezno leto v primerjavi z letom 1975

300 NAJVEČJIH PODJETIJ V SLOVENIJI

IMP Livar - 189.

Gospodarski vestnik je v zadnji oktobrski številki objavil, letos že trinajstič, seznam 300 največjih slovenskih podjetij, razvrščenih na osnovi podatkov, ki jih posreduje Služba družbenega knjigovodstva. Letos se je prvič zgodilo, da je seznam namesto v začetku julija objavljen šele 31. oktobra. Na njem je na 189. mestu tudi IMP Livar iz Ivančne gorice.

Seznam temelji, tako kot vsa leta doslej, na zaključnih računih, pri čemer je osnovni podatek dohodek podjetja v letu 1990. Lani se je prvič zgodilo, da je dohodek, glede na naše predpise o SDK, poslovnega skrivnost, kar pomeni, da jih Gospodarski vestnik sme objaviti le s privolitvijo podjetij, ki so na seznamu. Prav ta predpis je povzročil, da je letošnji seznam nepopoln, saj se je veliko podjetij, v težavah, ki so zaradi tega slabše uvrščene, odločilo, da ne dovolijo objave. Med temi je največ gradbenikov, saj na seznamu ne najdemo dveh največjih slovenskih gradbenih podjetij - SCT in Gradis, podjetij pohištvene industrije ter lahke in predelovalne industrije. Tam, kjer bi morali biti njihovi podatki, so bele lise. Lani jih je bilo 14, letos pa jih je 27.

Med podjetji, ki so v samem vrhu, so tudi takšna, ki imajo velike težave in tudi izgube. Tako je na prvem mestu ŽG Ljubljana, ki se otepa z izgubami, na drugem mestu je novomeška Krka, na tretjem Petrol, na četrtem TAM, na petem Lek, na šestem Mura, na sedmem je PTT podjetje Ljubljana, osmo mesto je prazno, deveta je kopraska Intereuropa in na desetem mestu je IMV Revov.

Nekatera podjetja so se znašla na seznamu ne zaradi poslovnih uspehov, temveč zaradi meril, ki trenutno veljajo pri nas. Zato je ta seznam neprimerljiv s podobnimi v razvitem svetu, kajti tam so izhodišča drugačna. Dohodek bi moral biti drugotnega pomena, saj je temeljno izhodišče drugod po svetu cena podjetja na borzi. Upamo le, da bo tudi pri nas kmalu sprejeta ustrezna zakonodaja, ki bo naše lestvice naredila primerljive s tujimi, predvsem pa naj bi dajale realnejšo podobo o moči posameznega podjetja.

Zahvala

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem podjetja Promont za izraze sožalja, za podarjeno cvetje in za pospremitve na njegovi zadnji poti!

Joško Kraljič

mesto, Pivovarna Laško pa s 216. na 49. mesto.

Gradbenikov, montažerjev in inštalaterjev je na seznamu največjih iz leta v leto vse manj, pa še tisti, ki so se uvrstili, niso dovolili objavo podatkov. Domnevamo, da SCT in Gradis zasedata 8. oziroma 11. mesto, 23. je GIP Pionir iz Novega mesta, ajdovško SGP Primorje je 34. mesto, celjski GIP Ingrad je 53., ostali pa so precej v ozadju.

Šele na 128. mestu je prvo montažersko oziroma inštalatersko podjetje, in sicer mariborska Hidromontaža, na 189. mestu pa je IMP Livar Viktor Koleča iz Ivančne gorice.

C. P.

MNENJE

Glasnik dopolnjuje petindvajseto leto

IMP Glasnik, ustanovljen pred petindvajsetimi leti, je bil med prvimi takratnimi glasili slovenskih podjetij. Vsa ta leta je redno izhajal. Do dopolnjenega petindvajsetega letnika mu manjka samo še ena številka, ki bo zagotovo tudi izšla. Na njegovih straneh je popisan dober del razvoja IMP. Četrto stoletje je za tak časopis prav gotovo lep jubilej, vendar časi za proslavljanje niso najbolj pravi. Pred letom in pol je njegovo izdajanje prevzelo podjetje Prelest. Če druga ne, smo zagotovili njegovo preživetje, ker bi ga drugače verjetno že ukinili, kar je v sedanjih težkih razmerah tudi najenostavnejše storiti. Naš namen tudi ni, da bi moral izhajati za vsako ceno in da bi bil nostalgija po starem IMP, ki ga ni več. Naša želja je, da bi bil ogledalo življenja in dela tistih podjetij IMP ter tudi podjetij, ki ne nosijo več imena IMP, a se samostojno podajajo v sistem tržnega gospodarstva in ob tem čutijo potrebo po določenem sodelovanju z drugimi podjetji z isto blagovno znamko, s podobnim proizvodnim programom ali s programom, ki na tržišču zaokroža ponudbo. Je še ena redkih poti za izmenjavo informacij med podjetji IMP.

Pred zaključkom petindvajsetega letnika se nam ponovno postavlja vprašanje, komu je časopis pravzaprav namenjen?

Odgovor na postavljeno vprašanje ni več tako preprost, kot je bil v preteklosti, ko so ga prejeli vsi zaposleni. Danes ga večina podjetij (izjeme so IMP Promont, IMP Montaža Maribor in Aris) ne naročajo za vse zaposlene, ampak le za določeno strukturo. Zato bomo morali v prihodnje bolj prilagajati tudi vsebino. Druga „ciljna skupina“ so sindikati, ki se - razen redkih izjem - v časopisu skoraj ne pojavljajo, pa bomo zato temu vprašanju v prihodnosti morali nameniti večjo pozornost. Del prostora v časopisu smo že doslej namenjali strokovnim informacijam, kar nameravamo tudi v bodoče. In del prostora namenimo tudi reklamnim sporočilom podjetij.

Sleherne predloga, pripombe, mnenja in stališča smo veseli in ga upoštevamo, saj želimo v čim večji meri zadovoljiti naše naročnike, ki jih je še vedno skoraj dva tisoč!

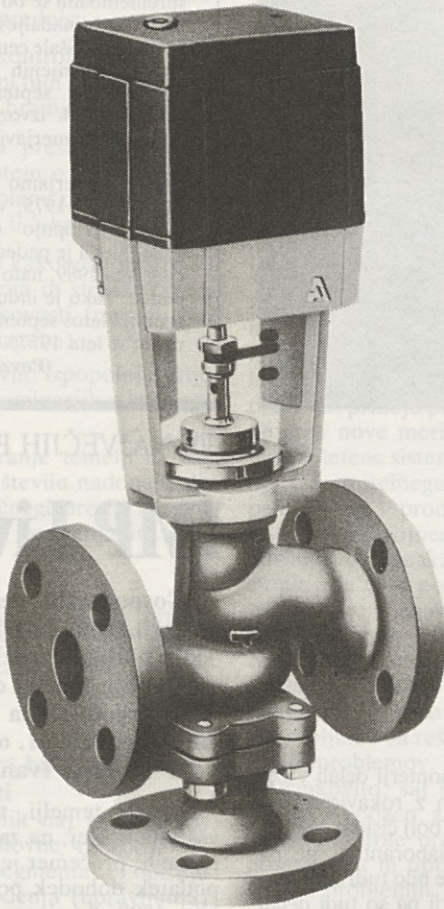
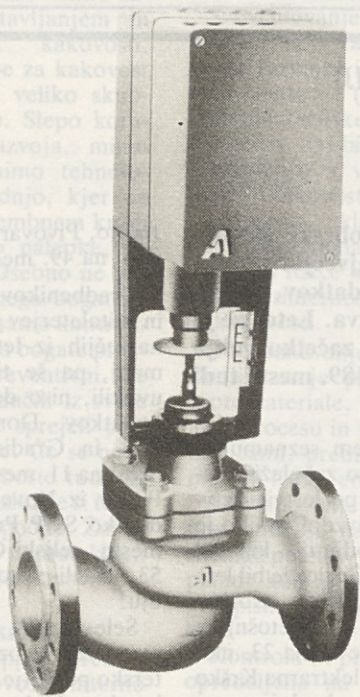
Tone Štrus

ARIS

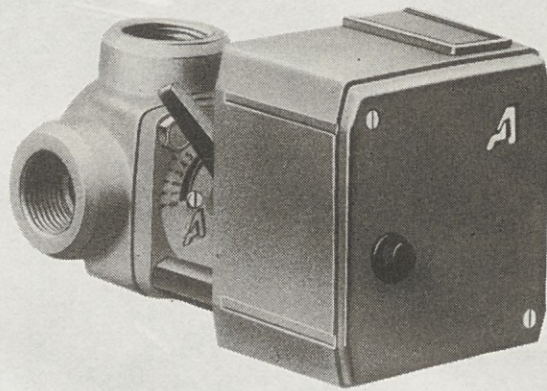
VARČEVANJE Z ENERGIJO
MANJ ONESNAŽENO OKOLJE
VEČJA BIVALNA KULTURA

ARIS d.d. SERVIS – telefon (061) 192-361
nudi kakovostno vgradnjo in zagon **regulacijskih sistemov ogrevanja, prezračevanja, klimatizacije** in drugih tehnoloških procesov ter sistemov za varovanje in nadzor.

ARIS d.d. SERVIS – telefon (061) 192-455
servisira, vzdržuje, obnavlja, dopolnjuje in posodablja vse vrste regulacijskih sistemov **od centralne kurjave družinskih hiš do ogrevanja stanovanj, bazenov, industrijskih objektov in objektov z najzahtevnejšimi regulacijami** (klinika, hoteli, gledališča, celotne soseske in podobno) z viri energije iz samostojnih kotlarn ali skupnih mestnih kotlarn.

NIŽJI STROŠKI ZA KURJAVO
VEČJE BIVALNO UDOBJE
ZADOVOLJSTVO ČLOVEKA

ARIS d.d. SERVIS – telefon (061) 192-514
nudi po najugodnejših cenah in plačilnih pogojih ter v kratkih rokih vgradnjo in zagona **regulacijski set za individualne hiše „HK-1“**, sestavljen iz: nastavljalnika prostorske temperature „HK-p“, naleznega tipala za kontrolo radiatorske vode „HK-V“, elektronskega reulatorja „HK-R“ in elektromotornega pogona za regulacijsko pipo „HK-M“ s posebnim adapterjem možne uporabe že vgrajenih regulacijskih pip raznih proizvajalcev! **Odpiranje sistema centralne kurjave in prekinitve samega ogrevanja odpade!**

Z garancijo za vse vgrajene dele je delovanje sistema zagotovljeno!

ARIS d.d. SERVIS – telefon (061) 192-569
vam hitro, enostavno in poceni vgradi kot varovalni sistem vašega imetja **brežžični hišni alarmni sistem „HA-50“** za družinske hiše in posamezna stanovanja, sestavljen iz postaje 2AC/DC, adapterja in 12 V akumulatorja, magnetnega in infrardečega senzorja ter daljinskega upravljalnika. **Uporaba dodatnih senzorjev ni omejena, učinkovito delovanje in garancija zagotovljena!**

ARIS d.d. SERVIS
61210 Ljubljana-Šentvid, Jožeta Jame 10, p.p. 20,
telefon (061) 192-141, fax (061) 199-824, tlx 39500 ARIS-Lj

POTOPIS

prija; pa tudi pljuča svobodneje zadihajo.

Desno nad nama se prične gozd redčiti in že jo zagledava. Lovska koča, varno skrita za robom.

Prvi žarki se prebijajo skozi veje in ustvarjajo pravičnice podobe ko jutranja vlaga izpareva in zrak ves miglja.

Pri lovski koči počiva, si priveževa dušo s šilcem „domačega“, nekoliko založiva iz nahrbtnika in nemo opazuje in vpiljava lepoto trenutka, ki je enkrat in neponovljiv. Še pogled okrog sebe, če sva kaj pozabila, in že jo mahava naprej proti Kalcem.

Bukov gozd počasi preide v macesnov, ki ga kmalu nadomesti le še ruševje. Sva pač že nad gozdno mejo. Odločiva se za desno varianto poti proti Kalški gori. Prebijava se preko rušja; markacije so sem ter tja le še za vzorec. Je pa bolj pustolovsko vse skupaj, ker niso vse skale belo-rdeče kot na naših romarskih planinskih potih. Počasi tudi rušja ni nič več in pred nama je le še vršni greben Kalške gore, na katerega se kmalu prebijeva in pogledava na severno stran proti Kokrškemu sedlu.

Koča je še odprta, vendar je ljudi občutno manj kot v visokem poletju. Nekateri poležavajo na soncu, drugi se pridno vzpenjajo proti Grintavcu, pa tudi na vrhu že vidiva drobne pike...

Tudi midva sva na vrhu. Počitek se prileže in udobno se namestiva okrog skrinjice in opazujeva posamezne drobne pike, ki so na Kalškem grebenu, Grintavcu, Skuti; v dolini, globoko pod vršaci pa morje jesenske megle.

Sonce je že visoko na svoji vsakodnevni poti in ubereva jo naprej proti Kalškemu grebenu. Pot vodi po grebenu Kalške gore do Škrbine, ki loči Kalško goro od Kalškega grebena.

Potrebno je kar nekaj akrobatske spretnosti, toda prehod je dobro zavarovan z jeklenicami in klini; in že se vzpenjava proti vrhu Kalškega grebena.

Obzorje proti Krvavcu se vse bolj širi in na vrhu sva. Pridno se vpiševa v vpisno knjigo vrha, si odtisneva žig v planinsko knjižico in že hitiva naprej. Krvavec je na dosegu roke, toda oba dobro veva, kako varljive so razdalje v hribeh. Spuščava se po grebenu in vijugava skozi rušje, ki mu ni ne konca ne kraja.

Desno pod nama zagledava planino Dolga njiva s pastirskim stanom in noge hočejo kar same zaviti v dolino. Toda ne, treba se je povzpeti še na vrh Korena, potem pa po grebenu čez Jež, ki si res zasluži svoje ime, proti Zvohu.

Tu se začnejo krvavška smučišča in minilo bo še precej časa, preden se bodo proge ponovno zarasle od katastrofalnega posega v naravo, da o odpadkih, ki jih je vse polno, niti ne govorimo. Še dobro, da sneg vse to zakrije in lahko zimski turisti „uživajo lepote neokrnjene narave“.

Dom na Krvavcu je seveda zaprt; le trije teritorialci se dolgočasijo in si želijo, da bi jim čas čim hitreje minil.

Najino zadnje upanje je Dom na Gospincu pri zgornji postaji gondole. Seveda je odprt, toda o kakšnih planincih, razen redkih izjem, ni govora.

Dolga pot, ki je že za nama, prijetno toplo sonce, še kozareček, da pogasiva žejo, in prav enkratno se počutiva. Lenarjenje bi nama še kar prijalo, toda dolina je še daleč.

Odprava se proti Kriški planini, kjer je tudi vse mirno, le iz enega vikenda se sliši glas, ki odmeva po planini. Spustiva se v dolino Korošice. Dan vse bolj tone svojemu koncu naproti, zato kar pospešiva korak. Prebijava se skozi gozd; pot je zaraščena, saj morebitni turisti za obisk

Krvavca uporabljajo gondolo. Kdo bo pa še pri takem stanju moderne tehnike lazil peš po teh hribeh! Prebijeva se na greben Kamniškega vrha, ki ga noče biti konca, in že sva v skrbeh, da bi bilo dobro, če bi imela baterije. Toda tudi gozda je konec in pred nama je le še spust proti dolini. Južno pobočje Kamniškega vrha je travnato in izredno strmo, zato kar padeva v dolino.

Medtem je tudi dan že popolnoma ugasnil, a po cesti kljub temi nimava nobenih težav. V dolini so opazne posledice pomladanskega neurja; vse je razkrito in opustošeno in v obnovi.

Vse to pa bolj slutiva, kot vidiva, saj je tema kot v rogu. Jesenski dnevi so pač občutno krajši od poletnih.

Že so pred nama prve luči Stahovice; gostilna ob cesti vabi, toda urno jo mahneva mimo in do avtomobila; potem pa hitro proti domu.

Opisani izlet je zaradi svoje dolžine eden izmed zahtevnejših, toda vsi, ki so pomišljali, ali bi šli na potep, jim je lahko žal. Treba se je le odločiti, potem gre vse samo od sebe!

Pa lep planinski pozdrav od vašega vodnika!

Janez Seliškar

Kalce, Krvavec

Jesen je tu, dnevi so krajši, jutranje megle preprečujejo toplim sončnim žarkom, da bi se prebili do zemlje. Toda za izlete in pohode v gore je to najlepši čas. Narava se počasi ogrinja z jesenskimi pregrinjalom, ki se v številnih barvah lesketa in vabi...

Tako smo tudi planinci PD IMP Ljubljana v soboto, 12. oktobra, organizirali izlet v to jesensko idilo. Izleta sva se sicer udeležila le dva, vendar vtisi zaradi tega niso bili nič slabši; še bolj je bilo čutiti mir in spokojnost, ki v tem času vlada v naših prelepih gorah in na planinah.

Izhodišče za tokratni izlet je bila Stahovica. Do tu sva se s Slavkom pripeljala z avtom, do Kamniške Bistrice pa naju je potegnil jutranji avtobus, ki je bil že v Ljubljani nabito poln.

Množice so hitele iz zaspale in meglene Ljubljane soncu in svežemu zraku naproti; Sv. Primož, Velika planina, Kamniška

Bistrica, Kamniški vrh in vršaci so vabili v svoje naročje. V Kamniški Bistrici pa nahrbtnik na ramo in pot pod noge.

Vrste planincev so se kmalu razredčile; večina se je odločila za smer proti Jermanci, Kamniškemu sedlu in mogoče še naprej, ostali pa smo jo ubrali proti Koncu.

Jutro se je že dodobra prebudilo, vrhovi so bili ožarjeni v soncu, po hrbtu in licu pa so že spolzele prve kaplje znoja. Še nekaj korakov in že sva bila pri znanem balvanu Žaganu peč.

Tu je bilo udobne ceste konec in začela se je skrita lovska steza, ki pelje proti lovski koči in naprej na Kalce. Lovci so dobro nadelali svojo pot, zato ni posebnih težav pri vzpenjanju. Paziti je treba le na listje, ki prekriva skale in korenine in skupaj z jutranjo vlogo predstavlja nevarnost za zdrse.

Pogled zaplava po dolini in okoliških vrhovih, da človeku

PLANINSKO DRUŠTVO IMP VABI...

V decembru na Tošč in na Javornik

V soboto 7. decembra, se bomo podali v Polhograjske dolomite na Tošč (1021 m). Odhod avtobusa v Polhov Gradec bo ob 7. uri 20 min. Zbrali se bomo 15 minut pred odhodom pri avtobusu na peronu 3.

Čeprav je le sredogorje, je Tošč že odet v snežno odejo. Zato priporočamo zimsko obutev in oblačila.

Vodja pohoda bo Janez Seliškar, PLV PD IMP Ljubljana.

Zadnji pohod PD IMP Ljubljana v letu 1991 bo v nedeljo 15. decembra na Javornik k Pirnatovi koči (1220 m). Z rednim avtobusom, ki vozi Ljubljana-Idrija, se bomo peljali do Godoviča, kjer bo prestop za Črni vrh. Tam pa se začneja pohod.

Avtobus odpelje iz Ljubljane ob 6. uri 15 minut. Zbrali se bomo 15 minut pred odhodom avtobusa pod uro pred železniško postajo!

Opozorjam na zimsko obutev in obleko, pa tudi palice ne bodo odveč. Vodaj pohoda bo Robert Kastelic.

Veselo v zimsko naravo – vabljeni!

Zdravko Nastran

AVTOR MARKO BOKALIČ	VEČJA TRAVNIŠKA ŽUŽELKA	LADIJSKI VIJAK	KRATEK MOŠKI SOKNJIČ	VEDA O GOSPODARSTVU	NATRIJ
SLOV. ALPINIST (TOMO)					
MAJHNA STOJEČA VODA					
GRAFIK DEBENJAK PEROCI					GLASNIK
IMP	ŽELO MISLI	LUKA V JUŽNI ITALIJI	FILMSKA ZVEZDA	BRITANSKI ADMIRAL OKLEPNO VOZILO	FIZIK. KOLIČINA
LEŽIŠČE					OLIVER MLAKAR MESTO V FRANCISI
GLAVNO MESTO KANADE				NERESNICA	Ž. IME DEL VIETNAMA
MADŽAR. PESNIK				KAMENČEK ZA IZZIGANJE MESTO NA FLORIDI	
UŽIVANJE MAMIL					
TUNIZIJA		SKRAJNOST	PRIMORSKA REKA	NAUK O MISLJENJU	DRŽAVA INDIJSKE UNIJE
PREBIVALKA ATEN				MAKARSKA CIRKOŠKI UMETNIK	ATOMSKA SKUPINA NH ₄
			MIRA ALEČKOVIČ DEL KAMIONA	LOŠČILO GLAVNA TELESNA ŽILA	SOBELAVEC
KRŠČ. POTOMEČ EGIPČ.	DRVARSKO ORODJE REKA V ŠPANIJI			MOSTAR GLAVNO MESTO SVICE	
PESNIK SLOV. MODERNE			LEVI PRITOK IRTIŠA		
NEJASNO VIBNA MEJA			SMUČARKA EPPE		
KRAJ NA UGLJANU			STRIŽNO BELOVANJE SIL		
SLOV. PESNIK (LOVRO)			ŽENSKO IME		

SLAVNI SLOVENC

Jezikoslovec Fran Miklišič

Eden tistih velikih Sloven- cev, ki mu je pretekli čas posvečal premalo pozornosti, je vsekakor tudi Fran Miklo- šič. Rojen leta 1813, umrl leta 1891, je bil skoraj pol stoletja ena največjih avtorit- et na področju jezikoslovja ne samo med Slovenci.

Njegov pomen krepko pre- sega domače jezikovne meje, bil jer nesporna avtoriteta na področju slovanskih jezikov, posegal pa je tudi čez meje evropskega jezikoslovja med

neslovanske in celo neindoe- vropske jezike.

Lahko mirno trdimo, da je bil Fran Miklošič na svojem področju eden med največ- jimi strokovnjaki svojega ča- sa. Od leta 1849 dalje je bil profesor na dunajski univerzi, kasneje tudi član tamkajšnje akademije.

Med Miklošičeva kapitalna dela lahko štejemo Primer- jalno slovansko slovnico, lek- sikografska in leksikološka ter etimološka dela. Primer- jalna slovanska slovnica v šti- rih zvezkih je izhajala od leta 1868 do leta 1879, Cerkvno- slovanski slovar je izhajal od leta 1862 do leta 1865. Etimo- loški slovar slovanskih jezi- kov pa je izšel leta 1886.

V svojem dolgem in plod- nem znanstvenem obdobju je Miklošič napisal nešteto tek- stov. Njegova zbrana dela ob- segajo štiriintrideset knjig in stoosem razprav na enain- dvajsetisoč straneh. Med drugim se je ukvarjal tudi s proučevanjem jezikov, kot so arnautski, romunski, novogr- ški, turški, madžarski in ci- ganski.

Fran Miklošič

— mini humoreska —

Ona in on...

On je mislil, da je ona, ONA.
Tudi ona je mislila, da je on, ON.
Potem sta preostanek življenja preživela nesrečno.

Borivoj Repe

Aforizmi

Plan, ki ga ne nameravam uresničiti, imenujemo ponavadi perspektivni plan.

* * *

Če nedolžnost svariš z zgledi, jo pohujšuješ.

* * *

Kjer padajo glave, ne sklanjaj svoje.

* * *

Okno v svet lahko zakrijemo s časopi- som.

* * *

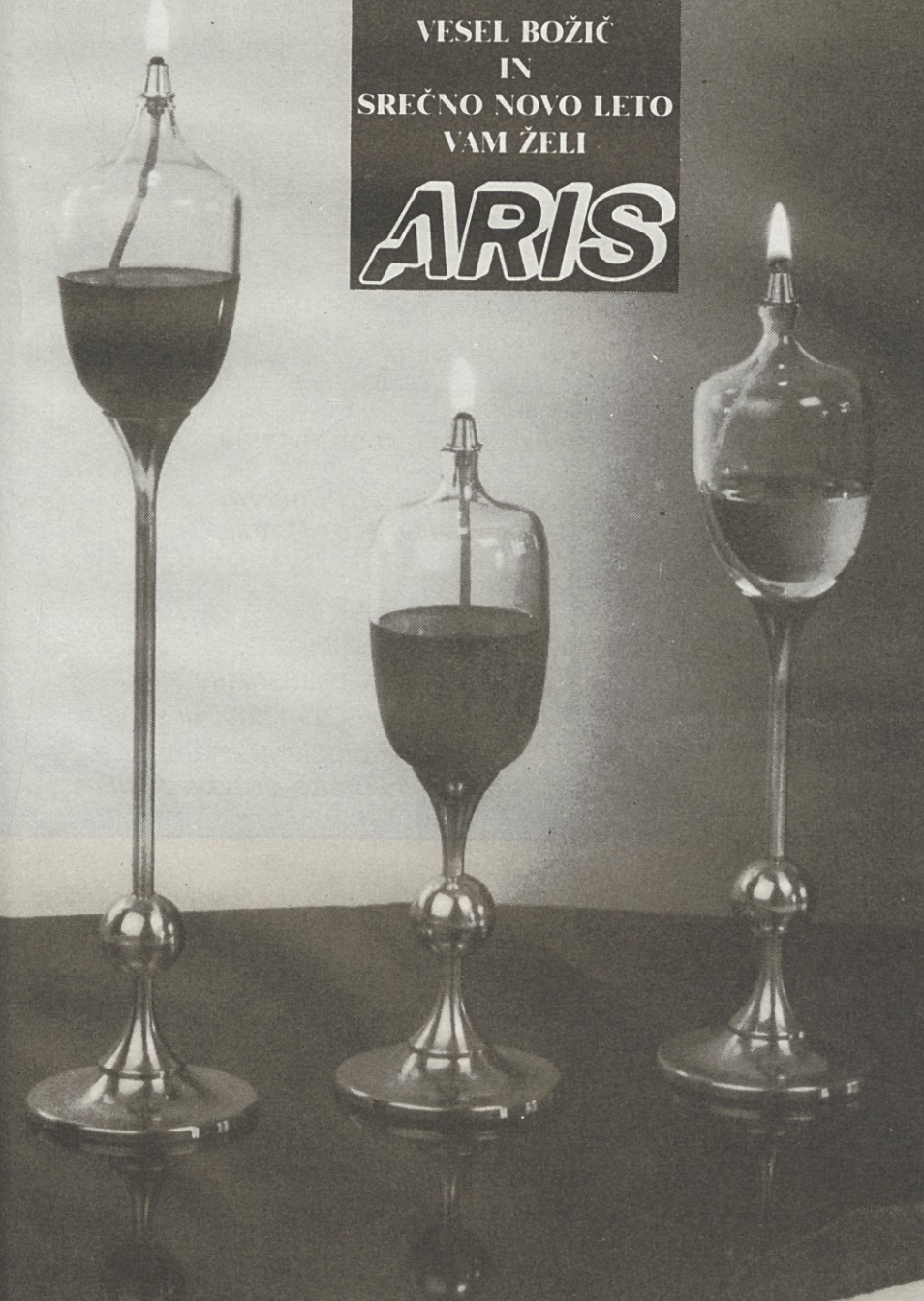
Svetu sem hotel povedati eno samo stvar. Ker tega nisem umel, sem postal pisatelj.

* * *

Ali je skepticizem primeren pogled na svet? Skeptiki gledajo na to skeptično.

Jerzy Stanislaw Lec
(1909–1966)

V 10. številki Glasnika je tiskarski škrat izgubil ime avtorja aforizmov. Avtor je bil nesmrtni Poljak J. S. Lec.

VESEL BOŽIČ
IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELI
ARRIS

GLASBENI STOLP

SAMSUNG 7550
2 x 300 W zvočnik, digitalni turner, dvojni kasetofon, gramofon, Dolby, daljinsko upravljanje

ŠIROK IZBOR

Audio-video tehnike
SAMSUNG, NOKIA, NESCO, GOLDSTAR, SYNTRONIX, ...
Bele tehnike
drobnih gospodinjskih aparatov
CANDY, BOSCH, GORENJE ...

IGRAČE – DARILA ...

OBIŠČITE NAŠE TRGOVINE
Na Tržaški 118 (061/273 681)
Na J. Jame 16 (061/192 141)

ARRIS d.d. VELETRGOVINA, Ljubljana

„Klimatizacija ni samo zrak, vlaga in temperatura, ampak tudi počutje, energija in profit.“
Drago Goli, avtor

Želim, da bi jo uporabljali tako strokovnjaki v praksi, kakor tudi študentje pri študiju in z njo dopolnili izbor tovrstne domače in tuje literature.

**Dekan Fakultete za strojništvo,
 prof. dr. Peter Novak**

Kot vodilni proizvajalec regulacijske in krmilne opreme za prezračevanje, klimatizacijo, ogrevanje in procesno tehniko se ARIS d.d. to pot vključuje z metodično izobraževalnim inženiringom s pozicije neoklasicistične dobe avtomatizacije v efikasnejšo integracijo s svojimi kupci na relaciji uspešnejšega prenosa znanja v domači in mednarodni razdelitvi dela, da bi s tem zaščitil svoje kupce in jih pripeljal do neobhodnih in relevantnih znanj, do svobode mišljenja in ustvarjanja in do novih kontaktov z nami.

Jože Novak, direktor delniške družbe ARIS

Knjigo magistra Draga Golija

„OPTIMALNO VODENJE KLIMATIZACIJSKIH NAPRAV“

po ceni 1500,00 SLT vam bomo poslali takoj po prejemu vašega nakazila na: ARIS d.d. Jožeta Jame 16, 61210 Ljubljana-Sentvid, ŽR 50102-601-22524.

Potrdilo o prejemu plačila (račun) bomo priložili poslani knjigi!

Večjim firmam priporočamo skupno naročilo in uveljavitev količinskega popusta:

za naročilo 5 ali več knjig 150,00 SLT popusta po izvodu

za naročilo 10 ali več knjig 200,00 SLT popusta po izvodu

Fakultetam odobravamo ob skupnem naročilu knjige za študente poseben popust 300,00 SLT po izvodu.

Pri nakazilu za več knjig prosimo, da število izvodov jasno naznačite, po možnosti tudi z besedo!

Hvala za zaupanje in vaše naročilo!

ARIS, d.d. Ljubljana

Telefon 061/192-141, telefaks 061/199-824, teleprinter 39-500 ARIS Ljubljana